

WAT & HOE

TAALGIDS

- Uitspraak
- Ontmoetingen
- Eten & uitgaan
- Onderweg
- Overnachten
- Gezondheid
- Woordenlijsten

Nederlands - Noors

Noors - Nederlands

NOORS

**WAT
& HOE**

TAALGIDS

Vertaling
Janke Klok en Jørn Sveistrup,
Stichting Scandinavisch Vertaal-
& Informatiebureau Nederland,
Groningen

NOORS

Wat & Hoe: wat anders!?

Wat & Hoe maakt deel uit van Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl

Leverbaar in de serie Wat & Hoe:

- Wat & Hoe Reisgidsen
- Wat & Hoe Onderweg
- Wat & Hoe Select
- Wat & Hoe Taalgidsen

Kijk voor meer informatie op:

www.watenhoe.nl

47e druk, 2014

© Kosmos Uitgevers Utrecht/Antwerpen

Technische realisatie en productie: LINE UP boek en media bv

Omslagontwerp: De Weijer Design BNO bv, Baarn

Vormgeving: The Enschedé Font Foundry

Illustraties: Monique van den Hout

ISBN 978 90 215 5588 1

NUR 507

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave. Wij zouden het zeer waarderen wanneer u geconstateerde onjuistheden ons wilt doorgeven, zodat wij hiermee rekening kunnen houden bij een volgende druk. Uw opmerkingen kunt u zenden aan: info@watenhoe.nl

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 11
- 1.3 Handige rijtjes 13
- 1.4 Datum, tijd en getallen 18
- 1.5 Persoonlijke gegevens 26

2 Praktische zaken 28

- 2.1 Bank 28
- 2.2 Post 29
- 2.3 Telefoon 30
- 2.4 Internet 34
- 2.5 Foto en video 35
- 2.6 Het weer 37
- 2.7 Veiligheid 39

3 Ontmoetingen 41

- 3.1 Algemeen 41
- 3.2 Iemand aanspreken 42
- 3.3 Zich voorstellen 44
- 3.4 Elkaar begrijpen 50
- 3.5 Hobby's 51
- 3.6 Een mening geven 52
- 3.7 Een compliment geven 54
- 3.8 Iets aanbieden 54
- 3.9 Uitnodigen 55
- 3.10 Iets afspreken 56
- 3.11 Iemand versieren 57
- 3.12 Afscheid nemen 59

4 Onderweg 63

- 4.1 De weg vragen 63
- 4.2 Douane 66
- 4.3 Bagage 68
- 4.4 De auto 69
- 4.5 Verkeersborden 69
- 4.6 Het benzinstation 70
- 4.7 Pech en reparaties 71

- 4.8 De fiets 75
- 4.9 Vervoermiddel huren 76
- 4.10 Liften 80
- 4.11 Inlichtingen 81
- 4.12 Openbaar vervoer 83

5 Overnachten 92

- 5.1 Accommodatie zoeken 92
- 5.2 Bij de receptie 93
- 5.3 Kamperen 94
- 5.4 Hotel/appartement/huisje 98
- 5.5 Klachten 101
- 5.6 Vertrek 102

6 Eropuit 104

- 6.1 Bezienswaardigheden 104
- 6.2 Sport en recreatie 107
- 6.3 Aan het water 108
- 6.4 In de sneeuw 111
- 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 112
- 6.6 Fitness en wellness 113

7 Winkelen 115

- 7.1 Algemeen 116
- 7.2 Levensmiddelen 118
- 7.3 Kleding en schoenen 119
- 7.4 Kapper 121
- 7.5 Afrekenen 123

8 Eten en uitgaan 125

- 8.1 In het restaurant 125
- 8.2 Bestellen 126
- 8.3 Klachten 135
- 8.4 Afrekenen 136
- 8.5 Uitgaan 137
- 8.6 Kaartjes reserveren 139

9 Gezondheid 141

- 9.1 De dokter roepen 141
- 9.2 Klachten van de patiënt 141
- 9.3 Het consult 143
- 9.4 Recept en voorschriften 150
- 9.5 De tandarts 151

10 In moeilijkheden 153

- 10.1 Om hulp vragen 153
- 10.2 Ongelukken 154
- 10.3 Er is iemand vermist 156
- 10.4 Verlies en diefstal 157
- 10.5 Aanranding 158
- 10.6 De politie 159

Woordenlijsten 161

- Nederlands – Noors 161
- Noors – Nederlands 214

Woord vooraf

Deze volledig herziene editie van de vertrouwde **Wat & Hoe Noors** is weer flink verbeterd. De hele tekst is ingrijpend gewijzigd en aangepast aan de moderne toerist. U kunt nu bijvoorbeeld vragen of er draadloos internet is, een telefoonoplader lenen of informeren hoe u uw foto's op een USB-stick kunt zetten. Achter in de gids is een 'omgekeerde' woordenlijst opgenomen. Hierin kunt u heel eenvoudig een onbekend woord op de menukaart, op een verkeersbord of bij de bushalte opzoeken. En natuurlijk kan uw gesprekspartner snel aanwijzen wat hij bedoelt. In veel hoofdstukjes is ook een alfabetische lijst van termen opgenomen.

Dankzij de vernieuwde vormgeving biedt deze taalgids u nog beter uitkomst in verschillende situaties. Met de gids in de hand zult u er zeker in slagen om duidelijk te maken wat u bedoelt. Met de duidelijke zinnen zult u in de meest voorkomende gevallen een eenvoudig gesprek kunnen voeren. Per situatie vindt u een groot aantal mogelijke antwoorden (met de Nederlandse vertaling), die u aan uw gesprekspartner kunt voorleggen.

Bovendien kunt u, aan de hand van de beknopte grammatica, deze gids ook gebruiken als een eerste hulpmiddel bij het leren van het Noors. Ook kunt u met behulp van de woordenlijst achterin gemakkelijk eigen zinnen maken.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

Deze **Wat & Hoe**-taalgidsen zijn ook als app verkrijgbaar:

Duits	Frans	Spaans
Engels	Italiaans	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

■ Zelfstandige naamwoorden en lidwoorden

De Noorse taal kent drie geslachten: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig.
Enkelvoud

Het onbepaald lidwoord voor vrouwelijke zelfstandige naamwoorden is *ei*, voor mannelijke *en* (uit te spreken als *éen*) en voor onzijdige woorden *et* (uit te spreken als *et*). De woorden zijn vergelijkbaar met het Nederlandse *een*. Het onbepaald lidwoord kan voor zowel mannelijke als vrouwelijke woorden worden gebruikt. In deze taalgids is dat ook gedaan.

In het Nederlands komt het bepaald lidwoord (de, het) vóór het zelfstandig naamwoord. In het Noors wordt het bepaald lidwoord als een uitgang aan het zelfstandig naamwoord vastgehecht. Voor mannelijke zelfstandige naamwoorden is dit aangehechte lidwoord *-en*, voor vrouwelijke zelfstandige naamwoorden *-a* en voor onzijdige zelfstandige naamwoorden *-et*.

Bijvoorbeeld:

mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
en gutt = een jongen	ei/en dør = een deur	et hus = een huis
gutten = de jongen	døra = de deur	huset = het huis

De uitgang *-en* wordt uitgesproken als *-ən*. De uitgang *-et* wordt uitgesproken als *ə*.

Meervoud

Zelfstandige naamwoorden krijgen in het onbepaald meervoud gewoonlijk *-er*. Een van de belangrijkste uitzonderingen vormen de onzijdige, eenlettergrepige woorden, die meestal geen uitgang krijgen. Ook in het meervoud geldt dat het bepaald lidwoord (in het Nederlands *de*) als een uitgang aan het zelfstandig naamwoord worden vastgehecht. De uitgang van het bepaald meervoud is *-ene*.

Bijvoorbeeld:

mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
gutter = jongens	dører = deuren	hus = huizen
guttene = de jongens	dørene = de deuren	husene = de huizen

■ Bijvoeglijke naamwoorden

Het bijvoeglijk naamwoord heeft drie vormen: één zonder uitgang, één met *-t* en één met *-e*. De vorm zonder uitgang wordt gebruikt na *en* = een (m., v.), die met *-t* na *et* = een (onz.) en die met *-e* in de andere gevallen. Wanneer er een bijvoeglijk naamwoord voor het zelfstandig naamwoord staat, is er zowel een vooropgeplaatst, losstaand, als een achtergeplaatst, aangehecht, bepaald lidwoord.

Bijvoorbeeld:

mannelijk		vrouwelijk	
en stor gutt	een grote jongen	ei/en grønn dør	een groene deur
den store gutten	de grote jongen	den grønne dør	de groene deur
store gutter	grote jongens	grønne dører	groene deuren
de store guttene	de grote jongens	de grønne dørene	de groene deuren

onzijdig

et pent hus	een mooi huis
det pene huset	het mooie huis
pene hus	mooie huizen
de pene husene	de mooie huizen

■ Persoonlijke voornaamwoorden

onderwerp		voorwerp	
ik	jeg	mij	meg
jij	du	jou	deg
u	De	u	Dem
hij	han	hem	ham
zij	hun	haar	henne
het	det	het	det
wij	vi	ons	oss
jullie	dere	jullie	dere
u	De	u	Dem
zij/ze	de	hun/hen	dem

In Noorwegen is de beleefdheidsvorm *De/Dem* van het persoonlijk voornaamwoord veel minder gebruikelijk dan in het Nederlands. In winkels, restaurants e.d. kunt u daarom goed *du/deg* en *dere* gebruiken.

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Er det en bank/et vekslingskontor her i nærheten?

aar dè een bank/et vekslingskoentoer haar ie naarheetən?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Kan jeg heve denne ... her?

kan jei heevə dennə ... haar?

Kan ik hier pinnen?

Kan jeg bruke bankkort her?

kan jei bruukə bankkort haar?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Kan jeg ta ut penger med kredittkort?

kan jei tá uut pengər haar mè kredietkort?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Hvor mye er det i provisjon?

woer muu-ə aar dè ie proewiesjoen?

Waar moet ik tekenen?

Hvor må jeg skrive under?

woer mò jei skriivə uunər?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Kan jeg få mindre sedler?

kan jei fò miendrə sedlər?

Ik zoek een geldautomaat

Er det en minibank i nærheten?

aar dè een mieniebank ie naarheetən?

Wat is het minimum/maximum?

Hva er minimum/maksimum?

wá aar mieniemuum/maksiemuum?

Mag ik ook minder opnemen?

Kan jeg heve et lavere beløp?

kan jei heevə et ləwərə bələup?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Her er opplysningene om min nederlandske/belgiske bank

haar aar opluusniengənə om miin needərlanskə/belgiskə banks dátá

Dit is mijn bankrekeningnummer

Her er mitt bankkontonummer

haar aar miet bank-koentoenoemər

3.7 Een compliment geven

Wij hebben heerlijk gegeten

Det smakte

dè smaktə

Het heeft ons voortreffelijk gesmaakt

Det smakte fortreffelig

dè smaktə fortreffəlie

Vooral de ... was erg lekker

Særlig ... var spesielt god

saarlie ... wår speesie-elt goe

Wat ziet u er goed uit!

Du ser godt ut!

duu seer gøt uut!

Mooie auto!

Flott bil!

flot biil!

Leuk skipak!

Fin skidress!

fien sjiidres!

Je bent een lieve jongen/meid

Du er en hyggelig gutt/jente

duu aar een huuḡḡəlie ḡuut/jəntə

Wat een lief kindje!

For et søtt barn!

For et sut barn!

U danst heel goed

Du danser meget bra

duu dansər meeḡət brá

U bent een voortreffelijke kok

Du er en fremragende kokk

duu aar een fremráḡənə kok

U voetbalt fantastisch

Du spiller veldig bra fotball

duu spiellər wəldie brá foetbal

3.8 Iets aanbieden

Mag ik u iets te drinken aanbieden?

Kan jeg få by deg på en drink?

kan jei fə buu dei pò een drienk?

Wat wil je drinken?

Hva vil du drikke?

wá wíel duu drikkə?

5 Overnachten

5.1 Accommodatie zoeken

Hvor lenge blir du?

Vennligst fyll ut dette skjemaet?

Kan jeg få passet ditt?

Du må betale depositum

Du må betale på forhånd

Hoe lang wilt u blijven?

Wilt u dit formulier invullen, a.u.b.

Mag ik uw paspoort?

U moet een borgsom betalen

U moet vooruitbetalen

Ik zoek een goedkoop hotel

Jeg leter etter et billig hotell

jei leetər ettər et biellie hoetel

Zijn er all-inclusivehotels in de buurt?

Er det all inclusive-hoteller i nærheten?

aar dè òl iencluusiiv-hoetellər ie naarheetən?

Ik ben op zoek naar een leuke bed-and-breakfast in de stad

Jeg leter etter et hyggelig bed-and-breakfast i byen

jei leetər ettər et huuggəlie bed-end-brekfást ie buu-ən

Is er een camping met zwembad in de buurt?

Er det en campingplass med svømmebasseng i nærheten?

aar dè een kempiengplas mè swumməbasseng ie naarheetən?

Kunt u een jeugdherberg voor me zoeken?

Kan du finne et ungdomsherberge for meg?

kan duu fiennə et oengdomsherbergə for mei?

Ik zoek een boerderijcamping

Jeg leter etter en bondegårdscamping

jei leetər ettər een boenəgørskempieng

Zijn er hier ecoresorts?

Er det økoresorts her?

aar dè eukoereesorts haar?

Wat is het adres?

Hva er adressen?

wá aar ádressən?

Kunt u het adres opschrijven, a.u.b.?

Kan du skrive opp adressen for meg?

kan duu skriivə op ádressən for mei?

Is er korting voor studenten?

Er det rabatt for studenter?

aar dè rábat for stuudentər?

Is er korting voor 65-plussers?

Er det honnørrabatt?

aar dè hoeneurrábat?

Is de accommodatie rolstoelvriendelijk?

Er stedet egnet for rullestolbrukere?

aar steedə einət for ruulləstoelbruukəɾə?

5.2 Bij de receptie

Mijn naam is ... Ik heb telefonisch/schriftelijk/per e-mail gereserveerd

Mitt navn er ... Jeg har reserverert telefonisk/skriftlig/med e-post

miet náwn aar ... jei hár resserweert teeləfoeniesk/skrieftlie/mè ee-post

Wat kost het per nacht/week?

Hva koster det pr. natt/uke?

wá kɔstər dè per nat/uukə?

Is dat per persoon?

Er det pr. person?

aar dè per persoen?

Kan ik een kamer/plaats reserveren?

Kan jeg reservere et rom/en plass?

kan jei resserweərə et roem/een plas?

Het is voor ... nachten

Det er for ... netter

dè aar for ... nettər

Kan ik met creditcard betalen?

Kan jeg betale med kredittkort?

kan jei bətáɫə mè kreedietkort?

Kan ik pinnen?

Kan jeg betale med bankkort?

kan jei bətáɫə mè bankkort?

Ik zal om ... uur arriveren

Jeg ankommer klokka ...

jei ankommər klokká ...

We blijven minstens ... nachten/weken

Vi blir i minst ... netter/uker

wii bliir ie mienst ... nettər/uukər

Ik weet nog niet hoe lang ik zal blijven

Jeg vet ikke hvor lenge jeg kommer til å bli

jei weet iekkə woer lengə jei kommər tiel ò blii

Zijn huisdieren (honden/katten) toegestaan?

Er det tillatt med husdyr (hunder/katter)?

aar dè tiellat mè huusduur (huunər/kattər)?

Hoe laat gaat het hek open?

Når åpnes porten?

nor òpnəs poertən?

frost vorst (kou)
 frostvæske antivries
 frue, fru (fru Jensen) mevrouw
 frukt fruit
 fruktsaft vruchtensap
 fryse vriezen, het koud hebben
 fugler (kikke på –) vogels kijken
 full vol
 fullt volgeboekt
 fylle ut invullen
 fyr vuur, vuurtoren
 fyring verwarming
 fyrstikker lucifers
 fyrtårn vuurtoren
 fødselsdag verjaardag
 fødselsdag (ha –) jarig zijn
 født geboren
 føle voelen
 følelser gevoelens
 følge volgen (ww), gevolg (zn)
 føn föhn
 føne föhnen
 før voor
 førerkort rijbewijs
 først, første vooraan, eerst(e)
 første etasje begane grond
 første klasse eerste klas
 førstehjelp eerste hulp
 førstehjelpsskrin EHBO-doos

G

gaffel vork
 galleri galerie
 gammel oud
 gang gang, keer, maal
 garderobe badhokje, garderobe
 garn garen, visnet
 gassflaske gasfles
 gasspedal gaspedaal
 gate straat
 gave cadeau
 gebiss kunstgebit
 gelé gel
 genmanipulert genetisch
 gemanipuleerd

genser trui
 gi geven
 gift getrouwd (ww), gif (zn)
 gifte seg trouwen
 gir versnelling
 girstang versnellingshendel
 gjeld schuld (geld)
 gjennomreise doorreis
 gjennomsnittlig gemiddelde
 gjennomstekt gaar
 gjenta herhalen
 gjerne graag
 gjestfrihet gastvrijheid
 gjøre doen
 glad blij
 glass glas
 glatt steil (haar), glad (wegdek),
 egaal
 gleder meg (det –) aangenaam
 glemme vergeten
 glidelås rits
 god lekker, goed
 god dag dag (hallo), goedemiddag
 god kveld goedenavond (bij
 aankomst)
 god morgen goedemorgen
 god natt goedenacht, welterusten
 godteri snoep(goed)
 golf (spille –) golfen
 golfbane golfbaan
 golv, gulv grond
 gps gps
 grader graden
 gram gram
 gratis gratis
 gratulere feliciteren
 grav graf
 gravid in verwachting, zwanger
 graviditet zwangerschap
 grense grens
 grenseovergang grensovergang
 gress gras
 grill barbecue
 grille grillen
 grilllet gegrild, geroosterd
 grotte grot

NOORS

De beste tolk voor op reis

Vlot de rekening vragen op een terrasje?

Een gesprekje aanknopen?

Met deze taalgids kom je altijd uit je woorden.

- Ruim 4000 woorden & zinnen
- Woordenlijst Nederlands - Noors
- Woordenlijst Noors - Nederlands
- Duidelijke aanwijzingen voor uitspraak

■ De meest gebruikte zinnen op vakantie

Ik ben ...
Waar is het toilet?
Hoeveel kost dit?
Het eten is heerlijk!
De rekening, a.u.b.
Waar is ...?

Jeg er ...
Hvor er toalettet?
Hvor mye koster det?
Det er nydelig!
Kan jeg få regningen?
Hvor er ...?

*jei aar ...
woer aar toe-álettə?
woer muu-ə kɔstər dè?
dè aar nuudəlie!
kan jei fò reiniengən?
woer aar ...?*

■ Altijd handig

Goedendag
Tot ziens
Ja, graag
Nee, dank u wel
Akkoord
Sorry
Misschien
Links
Rechts

God dag
På gjensyn
Ja, gjerne
Nei takk
I orden
Beklager
Kanskje
Venstre
Høyre

*goedág
pò jensuun
já, jernə
nei tak
ie ɔrdən
bɛklágɛr
kənsjə
wɛnstɾə
hujrə*

■ Getallen

1 en	<i>een</i>	6 seks	<i>seks</i>
2 to	<i>toe</i>	7 sju/syv	<i>sjuu/suuw</i>
3 tre	<i>tree</i>	8 åtte	<i>ottə</i>
4 fire	<i>fiirə</i>	9 ni	<i>nii</i>
5 fem	<i>fem</i>	10 ti	<i>tii</i>

NUR 507

9 789021 555881